

**22/2020. számú rektori és kancellári együttes utasítás
a koronavírus járvány idején a tananyag biztosításáról**

A veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről szóló 484/2020. (XI.10.) Kormányrendelet alapján a felsőoktatási intézmények kötelesek 2020. november 11-től digitális oktatásra áttérni, ez alól kivételt kizárólag a rektor kezdeményezésre a felsőoktatásért felelős miniszter által adott felmentés kertében folytatott képzések jelentenek. A Pécsi Tudományegyetem (továbbiakban: Egyetem) az elhúzódó koronavírus járvány időszaka alatt, a jogszabályok által előírt, alkalmazandó oktatási formától függetlenül is garantálja az oktatás folytonosságát. Ezen időszak alatt, a hallgatók számára az oktatásban való részvétel lehetősége biztosításának központi eleme a tananyaghoz való egyenlő hozzáférés garantálása, mellyel összefüggésben az alábbi szabályokat alkotjuk meg.

I. Az utasítás hatálya

1. § (1) Az utasítás tárgyi hatálya kiterjed az Egyetemen megszervezett felsőoktatási képzések valamennyi kurzusára, tantárgyára, illetve az azokhoz kapcsolódó foglalkozásokra, tanórákra.

(2) Az utasítás személyi hatálya kiterjed a képzésben részt vevő, az Egyetemmel hallgatói jogviszonyban álló személyekre (továbbiakban hallgatókra), valamint az Egyetemen oktatási feladatokat ellátó közalkalmazottakra és foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyban foglalkoztatottakra (továbbiakban: oktatók).

(3) Az utasítás időbeli hatálya a koronavírus járvány miatt szükséges, speciális oktatási rend időszakára terjed ki igazodva a vonatkozó jogszabályi rendelkezések időbeli hatályához.

II. Értelmező rendelkezések

2. § Jelen utasítás alkalmazásában

a) jelenléti oktatás: az oktatás általános formája, melyben a kurzus oktatója és a kurzusra jelentkező hallgatók a foglalkozás (tanóra) megtartásakor fizikailag egy helyszínen tartózkodnak, a foglalkozás megtartására nem infokommunikációs eszközön keresztül kerül sor;

b) távolléti, digitális oktatás: a távolléti oktatás a koronavírus járvány okán kialakított, sajátos információ-technológiai és kommunikációs taneszközök, valamint ismeretátadási-tanulási módszerek használatával az oktató és a hallgató interaktív kapcsolatára és az önálló hallgatói munkára épülő képzési forma, amelyben a tanórák száma a teljes idejű és részmunkaidős képzések óraszámához igazodik;

c) online oktatás: a távolléti, digitális oktatás azon formája, amikor az adott kurzus foglalkozásainak megtartásakor a kurzus oktatója és a kurzusra jelentkező hallgatók egymástól fizikailag elkülönült helyen tartózkodnak, és a tanórák megtartására valamely infokommunikációs eszköz (laptop, telefon stb.) igénybevételével kerül sor, vagy oly módon, hogy a foglalkozás órarend szerinti időpontjában az oktató élő, online videóhívás keretében megtartja a tanórát a videóhíváshoz csatlakozott hallgatók számára, vagy előre felvett, adott tanóra tananyagát tartalmazó videót, hanganyagot tesz közzé;

- d) hibrid oktatás: a jelenléti és az online oktatás kombinációja
- da) képzés szinten akkor, amikor a tanórák egy része online (pl. nagy létszámú előadások), más része azonban – miniszteri felhatalmazás alapján - jelenléti oktatás (pl. gyakorlati órák) keretében valósul meg,
 - db) kurzus szinten akkor, amikor a miniszteri felhatalmazás alapján jelenléti oktatási rendben megvalósuló tanórán a hallgató önhibáján kívül (pl. karantén kötelezettség, önkéntesség) nem tud részt venni, ezért számára az oktató online oktatási elemeket is elérhetővé tesz a kurzus teljesíthetősége érdekében.
- e) tananyag: az adott kurzus önálló tanulásra alkalmas ismeretanyagának összefoglaló elnevezése, beleértve a hallgató számára kötelező szakirodalom, jegyzetek, egyéb tanulást támogató eszközök elérhetőségét,
- f) óravázlat: az oktató által, a tanórához kapcsolódóan készített, legalább az adott tanóra lényegi elemeit tartalmazó összegző dokumentum vagy prezentáció;
- g) tantárgyfelelős: egy vagy több tantárgy oktatásának szervezéséért, fejlesztésért, összehangolt oktatásáért felelős oktató, aki tevékenységét a szakfelelős felkérése és irányítása mellett végzi és akit a kurzus meghirdetésekor tantárgyfelelősnek jelölnek.

III. Az online oktatás keretében tartott foglalkozásokra (tanórákra) vonatkozó alapvető szabályok

3. § A Neptunban meghirdetett tantárgyakhoz és a hozzájuk tartozó kurzusokhoz az Informatikai Igazgatóság az Oktatási Igazgatósággal együttműködve automatikusan létrehozza a Moodle és Microsoft Teams rendszerekben (továbbiakban: online felületet) az oktatókat és hallgatókat is tartalmazó csoportokat (továbbiakban: online csoportokat).

4. § (1) A kurzus oktatója köteles feltölteni az adott tanóra tananyagát az online felületre, legkésőbb a foglalkozás órarend szerinti időpontját követő 1 héten belül.

(2) A távolléti, digitális oktatás keretében a tanórák az oktató választásának megfelelően az alábbi formákban és feltételekkel tarthatók meg:

a) a kurzus oktatója a foglalkozást az órarend szerinti időpontban megtartja online oktatás formájában az online felületeken és

aa) óravázlatot és, vagy prezentációt készít és azt tölti fel a kurzus online csoportjába vagy

ab) a megtartott tanórát rögzíti, arról felvételt készít és azt tölti fel az online csoportba;

b) vagy a kurzus oktatója, tanóránként, a kurzushoz kapcsolódó teljes tananyagot videó, hanganyag formájában előre rögzíti és azt tölti fel a kurzus online csoportjába.

(3) A hallgatók számára a konzultációs lehetőséget a 4. § (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben biztosítani szükséges.

(4) A 4. § (2) bekezdés b) pont szerinti esetben videónak minősül az is, ha a videón az oktató által elkészített prezentáció látható, és eközben az oktató ezzel kapcsolatos magyarázata hallható (narrált prezentáció).

(5) Az oktató a 4. § (2) bekezdés ab) pont szerinti lehetőséget elsősorban az előadás típusú foglalkozásokon választhatja, ahol az oktató által elmondottak a hangsúlyosak és ahol adott esetben a kép és hangfelvétel ki-bekapcsolása életszerűen megoldható. Így különösen a 4. § (2) bekezdés ab) pontja szerinti lehetőség nem választható a hallgatói interaktivitásra, folyamatos hallgatói visszajelzésre épülő tanórákon.

5. § A 4. § (2) bekezdésben foglalt lehetőségek közül a kurzus oktatója választ, azonban a 4. §-ban foglalt oktatói kötelezettség teljesítését a tantárgyfelelősök ellenőrizhetik. Amennyiben a tantárgyfelelős úgy ítéli meg, hogy egy oktató nem vagy nem megfelelően teljesíti kötelezettségét felhívhatja a kötelezettség teljesítésére. Amennyiben az oktató a tantárgyfelelős felhívása ellenére sem teljesíti kötelezettségét, a tantárgyfelelős a dékánhoz fordulhat.

Az online oktatás keretében megtartott foglalkozások (tanórák) rögzítése

6. § (1) Amennyiben a 4. § (2) bekezdés ab) pontjára esik az oktató választása, akkor az oktató (és adott esetben a tanórán részt vevő hallgatók is) kötelesek figyelemmel lenni arra, hogy a tanórákon hang-vagy képfelvétel készítése, a tanórák rögzítése kizárólag a foglalkozáson részt vevő személyek (oktató, adott esetben hallgatók) kifejezett hozzájárulásával lehetséges.

(2) A hozzájárulást önkéntesen, az adott tanórán történő felvételkedzítést megelőzően, a megfelelő és részletes tájékoztatás után kell megadni.

(3) A hallgatók hozzájárulására abban az esetben van szükség, ha a felvételen a képmásuk vagy hangjuk megjelenik, tehát amennyiben csak az látható az adott felületen, hogy a hallgató részt vesz a foglalkozáson, hozzájárulásra nincs szükség.

(4) A felvételkedzítéssel kapcsolatos tájékoztatás mellett az adatkezelés részletes feltételeit tartalmazó linket is meg kell adni. A hozzájárulás az oktátónak írt chatüzenetként vagy – amennyiben a hallgatók a rögzítés előtt az adatkezelésre vonatkozóan tájékoztatásban részesültek – ráutaló magatartással (így a kamera önkéntes bekapcsolásával) is megtehető. Az online tanóra esetén a tájékoztatásnak tehát ki kell terjednie a ráutaló magatartásra is, azaz arra is, hogy a bekapcsolt kamera és a hozzászólás hozzájárulásként értelmezendő, és amennyiben a foglalkozás során a felvétel készítéséhez nem kívánnak hozzájárulni a kamera kikapcsolása szükséges.

7. § (1) Senkit nem érhet hátrány annak okán, hogy a tanórán való felvételkedzítéshez nem járul hozzá.

(2) Az oktatók kötelesek a hallgatók figyelmét felhívni arra, hogy amennyiben tanórához hozzá kívánnak szólni, vagy kérdést szeretnének feltenni, de nem szeretnék, ha hangjuk, képmásuk rögzítésre kerülne azt az oktátónak előre, külön jelezzék. Ekkor biztosítani kell a hallgatók számára, hogy kérdésüket, észrevételüket külön platformon, felvételen kívül feltegyék, megtegyék.

A hozzáférhetővé tett tananyag felhasználása

8. § (1) Szerzői jogi szempontból a 4. §-ban meghatározott tananyaghoz fűződő vagyoni jogok az Egyetemet illetik, mely alapján a hallgatók számára hozzáférhetővé tett tananyag –

függetlenül annak típusától (óravázlat, prezentáció, megtartott foglalkozásról készített felvétel, a foglalkozásról előre rögzített videó stb.), illetve a közzététel formájától (letölthetővé tett, megküldött stb.) – egésze, vagy valamely azonosítható részének felhasználására, felhasználásának engedélyezésére az Egyetem jogosult.

(2) A 8. § (1) bekezdésben meghatározott felhasználás kizárólag az Egyetem engedélye alapján, valamint a szabad felhasználás körébe eső esetekben lehetséges, de csak amennyiben az nem sérelmes a szerzői alkotás rendes felhasználására és indokolatlanul nem károsítja a szerző(k) jogos érdekeit, továbbá amennyiben megfelel a tisztesség követelményeinek és nem irányul a szabad felhasználás rendeltetésével össze nem férő célra.

(3) Az érintett tananyagok egészének, vagy egy részének ettől jelen §-ban meghatározottaktól eltérő módon történő felhasználása tilos.

IV. Záró rendelkezések

9. § Jelen utasítás november 23-án lép hatályba és visszavonásáig érvényes.

Pécs, 2020. november 20.

Dr. Miseta Attila s. k.
rektor

Decsi István s. k.
kancellár

Záradék:

Az utasítás 2020. november 23. napján lép hatályba.